

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/79/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124203939
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124203939.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Ingrid Radomskej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú W. P., O.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., dieťa matky: G. P.Á., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. F. XXXX/XX, P., Z. Č. Š. XX, P., právne zastúpená: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Floriánska 19, Košice, a otec C.. U. X., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. B. XXX/XX, M. O. B., právne zastúpený: JUDr. Ľudmila Serra, advokátka, Nerudova 6, Košice, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 29P/110/2024-556 zo dňa 17.07.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka maloletej sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej W. sumou 600,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky; do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29P/110/2024.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.“

3. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, s odkazom na § 2 ods. 1, 2, § 360 ods. 1, § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 332 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), že nateraz neexistuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov, nebolo osvedčené ohrozenie dieťaťa či iného závažného dôvodu na neodkladný zásah súdu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Vyživovacia povinnosť otca je určená rozsudkom v sume 270,- Eur mesačne. S odkazom na zákonnú zásadu, že neodkladným opatrením možno nariadiť platenie výživného v nevyhnutnej miere, pričom súdom určené výživné vo vzťahu k jeho výške spĺňa tieto atribúty, toto výživné otec maloletej platí, spolu s mimoriadnymi výdavkami na maloletú, nie je daný priestor na úpravu pomerov neodkladným opatrením a návrh matky zamietol. Súd prvej inštancie konštatoval, že po vykonanom dokazovaní bude rozhodnuté o návrhu matky na zvýšenie výživného rozsudkom vo veci samej.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení účastníkov konania

4. Proti tomuto uzneseniu, v celom jeho rozsahu, podala v zákonom stanovenej lehote matka maloletej odvolanie, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a podanému návrhu vyhovieť altern. uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie. Prístup a rozhodovanie súdu matka považuje za formalistické, bez vnímania špecifik konkrétneho prípadu, bez objektívneho zhodnotenia skutočného stavu veci, nezohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa. Matka poukázala na to, že posledná úprava výživného bola v roku 2021, no odvtedy sa pomery na strane maloletej zmenili. Začala navštevovať základnú školu, F., toho času Z. ročník. Maloletá sa venuje viacerým mimoškolským aktivitám, čo má nesporne dosah na výšku nákladov na starostlivosť. Nezanedbateľný vplyv na výdavky na maloletú má jej nepriaznivý zdravotný stav; maloletá je držiteľkou preukazu ZŤP. Maloletá má diagnostikovanú intoleranciu na lepok, laktózu a histamín, pričom špeciálna diéta výrazne navyšuje výdavky na stravu a nákup potravín, maloletá používa špeciálnu ortopedickú obuv, kozmetiku predpísanú kožnou lekárkou, nosí okuliare, vznikli jej výdavky spojené s absolvovanými zubnými ošetreniami. Maloletá opakovane absolvuje rehabilitácie a indikovanú kúpeľnú liečbu. Všetky výdavky spojené so zdravotným stavom maloletej matka špecifikovala v podaniach doručených súdu, vrátane zdravotnej dokumentácie. Je preukázané, že starostlivosť o maloletú vyžaduje nadštandardný dohľad zo strany rodičov, a s tým sú vynakladané značné finančné prostriedky. Súdom naposledy určené výživné je preto nepostačujúce a bezodkladná úprava výšky výživného je nevyhnutná. Napriek skutočnosti, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť plní, ide o výživné v rozsahu, ktorý je neprimeraný potrebám maloletej a nepostačuje na zabezpečenie jej základných potrieb. Aj súd mal vyhlásiť, že bežné výživné za takýchto okolností môže potenciálne predstavovať sumu 500,- Eur, pričom samotný otec mal uviesť, že by mohol platiť sumu 400,- Eur mesačne. Matka poukázala na to, že súd predbežne uznal nárok na zvýšenie výživného za dôvodný, čo v situácii, kedy aktuálne hradené výživné nepostačuje na pokrytie potrieb dieťaťa, odôvodňuje rozhodnutie súdu o zvýšení výživného neodkladným opatrením.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom konštatuje, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Civilného mimosporového poriadku.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 336 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

11. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu

svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo, pričom konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje, vrátane dôvodov, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

15. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na tú skutočnosť, že pri nariaďovaní neodkladného opatrenia ide predovšetkým o dočasnú, neodkladnú úpravu pomerov. Výživné určované neodkladným opatrením je teda spravidla určené len na uspokojovanie základných, osobných potrieb maloletého dieťaťa, ktoré mal súd osvedčené (napr. náklady na stravu, ošatenie, obuv, hygienu, bývanie, resp. základnú zdravotnú starostlivosť). Rozsah vyživovacej povinnosti určovaný neodkladným opatrením je zúžený v porovnaní s rozsahom vyživovacej povinnosti určovanej meritórnym rozhodnutím, rozsudkom v rámci konania vo veci samej, pričom nie je v zásade rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu.

16. Podľa ustálenej súdnej praxe pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje minimálne osvedčenie skutočností podstatných pre rozhodnutie. Osvedčenie, na rozdiel od dokázania znamená, že súd pomocou predložených dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti, t.j. nie všetky rozhodujúce skutočnosti, pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná.

17. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého dieťaťa je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletej na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletej bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

18. Potreba zabezpečenia ochrany výchovy a výživy maloletého dieťaťa vyplýva z príslušných ustanovení Zákona o rodine a sleduje predovšetkým a zásadne záujem maloletého dieťaťa na zabezpečení takejto ochrany v prípade naliehavej potreby, predchádzajúc hroziacej ujme a to procesným inštitútom neodkladného opatrenia. V tomto konaní dôvodnosť neodkladnej úpravy osvedčená nebola.

19. Z prebiehajúceho konania na Okresnom súde Prešov vedeného pod sp. zn. 29P/110/2024 vyplýva, že o vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletej W. aktuálne súd prvej inštancie koná, je vykonávané dokazovanie. Keďže maloleté dieťa sa aktuálne nachádza vo výlučnej starostlivosti matky a otec preukázateľne prispieva pravidelným mesačným výživným na jeho výchovu a výživu v zmysle právoplatného rozsudku č.k. 28P/15/2020 - 305 zo dňa 01.03.2021, čo ani jedna strana nerozporuje, vo výške 270,- Eur, pričom bolo preukázané, že otec priebežne prispieva aj nad rámec súdom určeného výživného, nebola objektívne osvedčená nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v navrhovanom rozsahu úpravy vyživovacej povinnosti v sume o 330,- Eur mesačne vyššej, vrátane preukázania naliehavej potreby predbežnej úpravy s osvedčenou vyššou mierou intenzity narušenia záujmu maloletého dieťaťa.

20. Úprava vyživovacej povinnosti v minimálnom nevyhnutnom rozsahu nariadením neodkladného opatrenia je realizovaná v prípade, ak k plneniu si tejto povinnosti nedochádza vôbec, a výživa maloletého je týmto reálne objektívne ohrozená. Konanie povinného rodiča a rozsah plnenia si vyživovacej povinnosti je spravidla následne zohľadňované v rámci vykonávaného dokazovania v konaní vo veci samej. Odvolací súd konštatuje, vo vzťahu k výške výživného, aktuálne plateného zo strany otca, že toto je vo výške, ktorá spĺňa podmienku nevyhnutného výživného v zmysle § 336 CMP, nevyhnutného pre pokrytie základných potrieb maloletej. Záujem maloletej v tejto fáze konania nateraz nevykazuje splnenie zákonných podmienok pre bezodkladnú úpravu výšky výživného neodkladným nariadením.

21. Súd zdôrazňuje a apeluje na rodičov, ktorých zákonnou povinnosťou je plnenie si vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, ktoré nie je schopné samostatne sa živiť, že je ich primárnou povinnosťou postarať sa o potreby maloletého dieťaťa. Je na nich, aby si vzájomne boli schopní odkomunikovať

potreby dieťaťa a podieľali sa na starostlivosti o neho. Direktívny zásah zo strany súdu nastupuje až vtedy, keď k plneniu tejto povinnosti nedochádza dobrovoľne.

22. Odvolací súd týmto nerozporuje potreby maloletej, jej zdravotný stav, či odôvodnenú potrebu zvýšených výdavkov spojených so starostlivosťou o ňu. Všetky tieto okolnosti budú zohľadňované v rozhodnutí vo veci samej. Okolnosti zmeny pomerov na strane maloletej ako aj prípadná zmena pomerov na strane otca maloletej, jeho celková životná úroveň, na ktorej sa má podieľať aj dieťa povinného rodiča, vyhodnotenie všetkých zákonných kritérií pre posúdenie vhodnosti konečnej úpravy vyživovacej povinnosti otca, bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcim konaní vo veci samej, ktorého výsledkom bude úprava rodičovských práv a povinností v rozsahu výživného v záujme maloletého dieťaťa, odkázaného na výživu rodičov.

23. Záverom odvolací súd dôrazne poukazuje na to, že rozhodnutie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej; pričom zároveň zdôrazňuje, že v žiadnom prípade nie je možné vo všeobecnosti nahrádzať autoritatívne rozhodnutie súdu vo veci samej, v zmysle procesných ustanovení rodinného práva, rýchlejším inštitútom neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie by tak mal po komplexne vykonanom dokazovaní vo veci meritórne rozhodnúť, a to pokiaľ možno bezodkladne.

24. Na základe vyššie uvedených skutočností, za daného stavu a doposiaľ zistenej dôkaznej situácie, nezistiac podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom s odkazom na § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, s doplnením dôvodov na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).